

Primljeno:	09.11.2018
Org. jed.	
Broj	
	Vrijednost
A	3522

Podgorica, 9. 11. 2018. godine

09.11.2018	
030	604

**ZAJEDNIČKA INFORMACIJA OPŠTINE BAR, MINISTARSTVA
PROSVJETE I DIREKCIJE ZA JAVNE RADOVE O IZGRADNJI
VRTIĆA**

Vlada Crne Gore je, prepoznajući problem nedovoljnih prostornih kapaciteta u predškolskim ustanovama u Crnoj Gori, sa Bankom za razvoj Savjeta Europe (CEB) u decembru 2013. godine potpisala Ugovor o kreditnom aranžmanu u cilju izgradnje i rekonstrukcije objekata potrebnih za rad vrtića. Ukupna vrijednost ovog kreditnog aranžmana je 10 miliona eura, dok je ukupna vrijednost projekta sa učešćem države oko 17 miliona eura.

Sredstva su namijenjena za izgradnju sedam objekata u opština Bar, Ulcinj i Pljevlja i Glavnem gradu - Podgorica, kao i rekonstrukciji postojećih objekata vrtića u navedenim opštinama.

Opština Bar je prepoznata kao jedna od prioretnih u Crnoj Gori. Razlog je to što je jedna od opština sa najvećim brojem djece u vaspitnim grupama, a uslijed evidentnih demografskih trendova, u momentu planiranja mogla se predvidjeti još veća prebukiranost i nedostatak kapaciteta, što se danas i dešava.

U Opštini Bar u predškolskim ustanovama broj djece je u stalnom porastu. Tako je školske 2015/2016. godine broj djece bio 940, školske 2016/2017. godine 1.136, školske 2017/2018. godine 1.230, dok je školske 2018/2019. godine upisano 1.391 dijete. Broj zaposlenih u JPU „Vukosava Ivanović-Mašanović“, Bar je u istom periodu porastao sa 95 na 130 zaposlenih.

Tokom školske 2017/2018. godine obuhvat djece od jedne do šest godina predškolskim vaspitanjem i obrazovanjem u Opštini Bar bio je 45%, dok je obuhvat djece od tri do šest godina bio 60%. Zbog ograničenih prostornih kapaciteta javne predškolske ustanove u ovoj opštini, prosječan broj djece po vaspitnoj grupi je 33, što je značajno iznad normativa, a taj broj se kreće i do 50. U Crnoj Gori, pored opština Glavni grad - Podgorica i Herceg Novi, Bar predstavlja opštinu sa najvećim prosječnim brojem djece po grupi.

Kada se ima u vidu da je po podacima koji su korišćeni u pripremi kredita sa CEB-om, kojima se navodi brojka od 720 djece upisane u predškolsku ustanovu u Baru, još tada je evidentno postojala potreba za dodatnim kapacitetima, te je jasno da je za 1.391 dijete upisano ove školske godine novi objekat prijeko potreban. Izgradnjom novog objekta rasteretile bi se postojeće vaspitne grupe i obezbijedio prostor za povećanje obuhvata. Takođe, otvaranjem nove vaspitne jedinice stvorili bi se uslovi za otvaranje novih minimum 40 radnih mesta.

Aktivnosti u Opštini Bar na realizaciji izgradnje objekta vaspitne jedinice su bile početni koraci u cijelokupnom projektu sa CEB-om, jer je Opština Bar u momentu dogovaranja aranžmana već imala završen Glavni projekat, na koji je dobijena

saglasnost od CEB-a, kao i Građevinsku dozvolu, odnosno ispunjene sve formalne prepostavke za početak realizacije.

Hronologija aktivnosti na izgradnji vrtića u Baru

- DUP-om "Topolica I - izmjene i dopune", usvojenim Odlukom SO Bar br. 030-181 od 12. 12. 2005. godine, na UP 4 Zona G, predviđa se izgradnja dječijeg vrtića BGP 1.200 m², spratnosti P-P+G. U pitanju je kombinovana dječija ustanova koju čine četiri jedinice dječijeg vrtića i dvije jedinice dječijih jaslica sa pratećim prostorima.
- Skupština Opštine Bar, na sjednici održanoj 28, 29. i 30. 9 i 8. 10. 2009. godine, usvojila je većinom glasova (20 „za“, 6 „protiv“ i „2 uzdržana“) Odluku o izmjenama i dopunama DUP-a „Topolica I“, kojom je utvrđen javni interes za izgradnju planiranih objekata i uređenje prostora. Tom Odlukom definisana je namjena UP broj 4 u zoni G za izgradnju dječijeg vrtića planirane BGP 2.960 m² i planirane spratnosti P - P+1. Na segment predloženog plana, koji se tiče UP broj 4 u zoni G, nije bilo dostavljenih predstavki građana, niti amandmana, pa se može zaključiti da izgradnja vrtića na toj lokaciji nije tretirana kao sporno pitanje.
- Usvajanju ovog planskog dokumenta prethodila je javna rasprava, koja je sprovedena u periodu od 10. 7 - 25. 7. 2009. godine. U sklopu javne rasprave, dana 23. 7. 2009. godine, održana je i javna prezentacija nacrta DUP-a „Topolica I“, kojoj su prisustvovali predstavnici obradivača, kompanije „Basketing“ - Bar, predstavnici Sekretarijata za uređenje prostora, komunalno-stambene poslove i zaštitu životne sredine, kao i zainteresovani građani, njih 15. Treba naglasiti da tokom javne rasprave nije upućena nijedna primjedba na koncept i namjenu UP 4 u zoni G, na kojoj je planirana izgradnja dječijeg vrtića.
- Projekat vrtića je uraden na osnovu Urbanističko-tehničkih uslova, izdatih od Sekretarijata za uređenje prostora, komunalno-stambene poslove i zaštitu životne sredine Opštine Bar br. 032-07-dj-351-72 od 2. 2. 2010. godine, koji su sačinjeni na osnovu DUP-a Topolica I, izmjene i dopune („Sl. list CG“ - opštinski propisi, broj 32/09)“ iz 2009. godine, na osnovu koga je izgradnja dječijeg vrtića i jaslica predviđena na urbanističkoj parceli broj 4, zona G, objekat br. 6.
- Ministarstvo prosvjete se obratilo Zahtjevom br. 12-4227 od 2. 9. 2013. godine, Ministarstvu održivog razvoja i turizma, kojim je zahtijevano izdavanje Građevinske dozvole za igradnju dječijeg vrtića i jaslica u Baru.
- Nakon sprovedene procedure Ministarstvo održivog razvoja i turizma je izdalo Građevinsku dozvolu br. UPI 0503-672/24 od 9. 5. 2014. godine, u kojoj je navedeno da „investitoru prestaje pravo gradenja objekta po izdatoj građevinskoj dozvoli, ukoliko ga ne započne u roku od dvije godine od dana izdavanja iste –

član 97 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata („Sl. list RCG“, br. 51/08, 34/11 i 35/13).

- Tenderska procedura je otpočela 2014. godine, kada je raspisano javno nadmetanje za izbor najpovoljnije ponude za izvođenje radova i isto je poništeno. U martu 2015. godine je ponovno raspisano javno nadmetanje za izvođenje radova, a u 2016. godini, nakon dvije žalbe i dostavljanja Rješenja Državne komisije za kontrolu javnih nabavki, javno nadmetanje je poništeno.
- Kako Investitor nije uspio da obezbijedi izvođača i započne radove u Zakonom predviđenom roku, Ministarstvo prosvjete je moralo započeti postupak izdavanja nove Građevinske dozvole. Podnijet je novi Zahtjev za izdavanje građevinske dozvole Ministarstvu održivog razvoja i turizma br. 60-115/2016-9 od 13. 12. 2016. godine.
- Nova građevinska dozvola je izdata Rješenjem Ministarstva održivog razvoja i turizma br. UPI 1054-1050/19-2016 od 1. 3. 2017. godine, koja takođe ima rok važenja dvije godine.
- U novembru 2017. godine po treći put je raspisano javno nadmetanje za izbor izvođača radova. Ugovor o izvođenju radova potpisani je 12. 10. 2018. godine sa Izvođačem – Konzorcijumom „LD GRADNJA - IVKON - TELEMONTE - ENING - EKOPLANT - LARS FIRE“. Ugovorena vrijednost radova je 2.500.307,35 €.
- Ministarstvo prosvjete je Prijavu radova predalo Ministarstvu održivog razvoja i turizma 9. oktobra 2018. godine.

Informacije o samom objektu novog vrtića

Objekat sadrži prizemlje i sprat, ukupne bruto površine cca 2.960 m² i planiran je za boravak oko 370 djece. Projektovan je kao predškolska ustanova, sa svim potrebnim pratećim sadržajima. U objektu su planirane radne sobe za jaslene grupe, radne sobe za grupe vrtića, kancelarije, sala za zajedničke aktivnosti, biblioteka, kuhinja sa svim pratećim prostorijama za pripremu oko 600 obroka, prostorije za trijažu i ostale tehničke prostorije. Ukupno ima šest jaslenih grupa i osam grupa vrtića. Izgradnja objekta obuhvata i opremanje vrtića, kao i uređenje terena sa pratećim mobilijarom za igru djece.

Prostor u dvorištu

Urbanistička parcela br. 4, na kojoj je planirana izgradnja predmetnog objekta, je površine 5.244 m². Površina objekta je 2.960 m², dok je površina objekta u osnovi 1.822 m², što znači da je površina parcele koja nije pod objektom 3.422 m². Kada se uzme u obzir da je članom 8 Pravilnika o bližim uslovima za osnivanje ustanova iz

oblasti obrazovanja i vaspitanja predviđeno da prostor za igru i fizičke aktivnosti djece ne može biti manji od 8 m^2 po djetu, a kako je objekat planiran za maksimum 370 djece, parcela u potpunosti zadovoljava potrebe za izgradnju ovakvog objekta u pogledu dvorišnog prostora, te su tvrdnje iznesene u inicijativi po ovom pitanju u potpunosti netačne. Uzveši u obzir navedene podatke, jedno dijete će na otvorenom prostoru imati $9,24\text{ m}^2$ površine.

Kada je riječ o eventualnom nedostatu dvorišnog prostora za Gimnaziju/Srednju ekonomsko – ugostiteljsku i Muzičku školu, Master planom je predviđena izgradnja objekta Gimnazije u Baru na novoj lokaciji, na čemu Ministarstvo prosvjete aktivno radi, prije svega na obezbjedivanju sredstava za finansiranje ovog projekta. Izgradnjom Gimnazije smanjiće se broj daka u postojećem objektu i stvoriti bolji uslovi za učenike, kako u objektu, tako i u dvorišnom dijelu.

Projekat uređenja terena

Kroz Glavni projekat vrtića i jaslica u Baru, urađen je i projekat uređenja, kojim je predviđeno uklanjanje većine postojećih stabala čempresa, dok se jedan broj stabala po projektu presaduje u okviru dvorišta. Nakon izgradnje objekta istim projektom je predviđena sadnja 33 nova stabla visokog rastinja, i više stotina niskih biljnih vrsta (puzavice, živa ograda i sezonsko cvijeće), čime bi se djeci u vrtiću priuštio prijatan ambijent u okviru dvorišta novog vrtića.

Predškolsko vaspitanje i obrazovanje u Crnoj Gori

Strateško opredjeljenje Crne Gore je da se podstakne i obezbijedi rano učenje i razvoj sve djece. Shodno tome, prilikom upisa, javne predškolske ustanove se rukovode principom jednakih šansi, sa namjerom da se svoj djeci omogući da budu obuhvaćena predškolskim vaspitanjem i obrazovanjem. Istovremeno polazeći od najboljeg interesa djece i potreba roditelja, odgovorno, savjesno i kontinuirano JPU nastoje da njega, ishrana, bezbjednost i kvalitet vaspitno-obrazovnog rada budu na prvom mjestu.

U periodu predškolskog vaspitanja i obrazovanja učenje ima najznačajniji uticaj na dalji razvoj sveukupnih sposobnosti djece. Dokazi pokazuju da je neurološki razvoj najintenzivniji kod djece do pete godine, što ukazuje na važnost ulaganja, stimulacije i učenja u najranijem uzrastu.

Analize rezultata PISA testiranja iz 2009. godine urađene za 34 zemlje članice Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD) ukazuju da je pohadanje predškolskog obrazovanja povezano sa kasnjim uspjehom učenika. Petnaestogodišnjaci koji su pohadali predškolsko obrazovanje duže od godinu dana bili su u prosjeku bolji u čitalačkoj pismenosti od učenika koji ga nijesu pohađali.

Kao rezultat kontinuiranih aktivnosti Ministarstva prosvjete, broj djece u predškolskim ustanovama u Crnoj Gori je u stalnom porastu. U školskoj 2015/2016. godini u predškolskim ustanovama boravila su 16.972 djeteta, školske 2016/2017. godine 18.957, školske 2017/2018. godine 20.766, dok je školske 2018/2019. godine upisano 21.499 djece.

Povećanje broja djece u predškolskim ustanovama uslovilo je i povećanje broja zaposlenih. Tako je u periodu od 2015. do 2018. godine broj zaposlenih uvećan sa 1.894 na 2.465.

Posljedice ukoliko dođe do odustajanja od projekta

Ugovorima za izgradnju i nadzor je predvideno da se isti raskidaju sporazumno, ili preko nadležnog suda. Realno je za očekivati da nadzor, a naročito izvodač radova, imaju troškove kako izgubljene dobiti, tako i realno nastale troškove za pripremu gradilišta, ljudstva, kao i administrativne troškove (garancija 0.5% kvartalno na 10% od iznosa ugovora = iznos 5.000 € realnog troška + 250.000 € rezervisanih sredstava, i slično). Prva pretpostavka je da bi trošak po ovom osnovu bio ne manji od 50.000 €.

Prekoračenje roka sa CEB-om, koje ima svoje posljedice, a koji je već jednom produžen za godinu dana, gdje svako dalje produženje ugovora podrazumijeva komplikovanje procedure i saglasnosti od strane CEB-a.

Osporavanje izgradnje vrtića u Baru, na planiranoj lokaciji, kroz tekući projekat sa CEB-om, u odnosu na važeći Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata, a koje bi značilo sljedeće korake u proceduri - imovinsko-pravni odnosi da budu riješeni, donešen važeći DUP, izdati UTU, sprovedeno Konkursno rješenje, saglasnosti Državnog arhitekte, Glavni projekat, revizija Glavnog projekta, izbor izvodača radova, izbor nadzornog organa nad radovima, kao i komplikovane tenderske procedure, izazvale bi dodatne troškove u iznosu ne manjem od 100.000 €. Takođe, postavlja se pitanje vremena potrebnog za realizaciju projekta na drugoj lokaciji. Ako znamo da je vrijeme koje je bilo potrebno za početak gradnje vrtića na predmetnoj lokaciji bilo znatno duže od 5 godina, do početka izgradnje vaspitne jedinice na novoj lokaciji protekao bi period ne kraći od 3-5 godina.

Postoji mogućnost da bi bio ugrožen planirani novi aranžman sa CEB-om.

Kada se govori o posljedicama i eventualnim opasnostima koje mogu nastati u ovom projektu, mora se napomenuti da urbanističko-tehnički uslovi za postojeću lokaciju važe do marta 2019. godine, što znači da ukoliko ne bi otpočeli radovi po postojećem projektu na predviđenoj lokaciji do tog termina, procedura i za postojeću lokaciju morala bi da se vrati na početak, tj. morali bi se obezbijediti novi urbanističko-tehnički uslovi, od čega bi zavisila izvodljivost projekta po postojećem Glavnom projektu.

Zaključci:

U slučaju odustajanja od gradnje vrtića na predmetnoj lokaciji:

1. Biće potrebno najmanje od 3 do 5 godina, u najboljem slučaju, da bi se ostvarili uslovi da može da počne gradnja vrtića na nekoj drugoj lokaciji u Baru, budući da je neophodno opredijeliti novu lokaciju, izraditi tehničku i drugu potrebnu dokumentaciju, kao i ostale aktivnosti u skladu sa propisima.
2. Planirana sredstva za izgradnju vrtića na postojećoj lokaciji od 2,5 miliona eura će biti opredijeljena za na neku drugu opštinu u Crnoj Gori, koja je već prošla

dio aktivnosti za realizaciju ovakvog projekta, a Bar može aplicirati za neki od budućih projekata.

3. Opština Bar će već narednih godina postati opština sa najvećom prebukiranošću kapaciteta predškolskih ustanova u Crnoj Gori, što se izuzetno negativno odražava na razvoj djece.
4. Neće se već naredne godine otvoriti najmanje 40 novih radnih mesta, već će to biti slučaj u drugoj opštini, kojoj će biti preusmjerena planirana sredstva.
5. Biće stvoreni dodatni neplanirani troškovi za budžet po osnovu raskida ugovora i obnavljanja procedure, u iznosu ne manjem od 150.000 €.
6. Ozbiljno će biti doveden u pitanje potencijalno novi kreditni aranžman preko Banke za razvoj Savjeta Evrope za potrebe izgradnje vrtića u Baru, s obzirom na to da je kompletna zakonska procedura do sada poštovana i sve bilo spremno za početak radova.

Prilog:

1. Odluka SOB, br. 030-181 od 12.12. 2005. godine (Opština Bar dostavlja)
2. Odluka SOB o Izmjenama i dopunama DUP-a „Toplica I“, od 2009. godine (Opština Bar dostavlja)
3. UTU br. 032-07-dj-351-72 od 2. 2. 2010. godine (dostavlja Ministarstvo prosvjete)
4. Zahtjev za izdavanje građevinske dozvole, br. 12-4227 od 2. 9. 2013. godine (dostavlja Ministarstvo prosvjete)
5. Građevinska dozvola, br. UPI 0503-672/24 od 9. 5. 2014. godine (dostavlja Ministarstvo prosvjete)
6. Zahtjev za izdavanje građevinske dozvole, br. 60-115/2016-9 od 13.12. 2016. godine (dostavlja Ministarstvo prosvjete)
7. Građevinska dozvola, br. UPI 1054-1050/19-2016 od 1. 3. 2017. godine (dostavlja Ministarstvo prosvjete)
8. Ugovor o izvođenju radova od 12.10. 2017. godine (dostavlja Direkcija javnih radova)
9. Ugovor o nadzoru nad radovima (dostavlja Direkcija javnih radova)
10. Prijava radova od 9. 10. 2018. godine (dostavlja Ministarstvo prosvjete)

Za Opština Bar

Tanja Spicanović, potpredsjednica Opštine Bar

T. Spicanović

Za Ministarstvo prosvjete

Filip Grujić, načelnik Službe za investicije i javne nabavke

F.G.

Za Direkciju javnih radova
Miomir Peruničić, pomoćnik direktora